

Særorganutredningen: Utrykningspolitiet foreslås nedlagt – trafikksikkerheten nedprioriteres

Bakgrunn

Regjeringen har, som ledd i nærpolitireformen, nedsatt et [offentlig utvalg](#) for å vurdere funksjon og kapasitet for politiets særorganer, herunder Utrykningspolitiet (UP).

Utvalget har nå lagt frem sin innstilling til justisministeren– [NOU 2017: 11 Bedre bistand. Bedre beredskap – Fremtidig organisering av særorganer](#). Bl.a. anbefales nedleggelse av UP som særorgan og at «trafikkoppgavene overføres til politidistriktene for å oppnå en mer fleksibel og effektiv bruk av politikraft til alle former for kriminalitetsbekjempelse.»

Hvorfor regjeringen ikke skal lytte til utvalgets anbefaling:

1. All erfaring tilsier at trafikksikkerhet vil bli nedprioritert i politidistriktene i konkurranse med andre oppgaver.

UP har gjennom over tid bygget opp et kompetent fagmiljø på trafikksikkerhet, og samarbeider tett med andre nasjonale aktører på området. UP står for hovedvekten av kontrollvirksomheten. Når det gjelder fartsovertredelser tar UP ca 90 % og politidistriktene 10 %. I mange politidistrikt har trafikksikkerhetsarbeid lav status og ingen/lav prioritet. Trygg Trafikk er kjent med at det i flere politidistrikter ikke er drevet trafikkontroller siden våren 2016.

2. Trafikksikkerhetsarbeidet i Norge mister et av sine mest effektive tiltak.

Ruskjøring og høy fart etter forholdene er blant de viktigste årsakene til dødsulykker, jf. ulykkesanalysegruppene i Statens vegvesen. Disse utfordringene presenteres også som innsatsområder i ny Nasjonal transportplan. Oppdagelsesrisikoen har stor betydning for hvordan trafikantene forholder seg til trafikkreglene. Politikontroller er det enkelttiltaket med størst dokumentert effekt på trafikksikkerheten, jf. Transportøkonomisk institutt. Det vil ta lang tid før teknologien kan erstatte politiets kontrollvirksomhet.

3. Vi vil ikke klare å nå ambisiøse nasjonale mål for trafikksikkerhet

Regjeringen har svært ambisiøse mål for trafikksikkerheten, jf. ny Nasjonal transportplan. Nullvisjonen om at ingen skal omkomme eller bli hardt skadd i trafikken videreføres og det er satt et nytt etappemål om maksimalt 350 omkomne og hardt skadde i veitrafikken i 2029. Dersom kontrolltiltakene svekkes, fratas alle muligheter til å nå målene.

4. Befolkningens trygghet svekkes.

Befolkningen ønsker politiets tilstedeværelse på veien. I følge politiets innbyggerundersøkelse (desember, 2014) er trafikkfarlige hendelser det folk flest frykter aller mest å bli utsatt for. Andre undersøkelser har vist at flest folk er mest for nøyd med er politiets innsats på veien.

5. Politikontroller er effektiv bruk av ressurser og samfunnsøkonomisk lønnsomt.

UP er dyktige til å varsle sine kontroller og disse har dermed en langt større forebyggende virkning enn ressursinnsatsen tilsier. I tillegg bidrar UP sterkt til den generelle kriminalitets-bekjempelsen. En 3,5 ganger økning av politikontroller fra dagens nivå er beregnet å være samfunnsøkonomisk lønnsomt, jf. Transportøkonomisk institutt.

Konklusjon: Et samlet nasjonalt fagmiljø fraråder på det sterkeste at UP nedlegges da dette vil bety en nedprioritering av trafikksikkerhet.